

התכנית ללימודי נשים ומגדר אוניברסיטת חיפה

עבודת הגמר המחקרית (תזה)

כללי :

מסמך זה מתווה את הכללים הנהוגים בתכנית ללימודי נשים ומגדר לגבי כתיבת הצעת התזה ועבודת התזה. המסמך מותאם לדרישות הרשות ללימודים מתקדמים באוניברסיטה. בכל מקרה של סתירה בין התקנונים, הנחיות הרשות הן המחייבות. שינויים שיעשו בתקנון ייעשו ע"י וועדת המ.א., ויחולו תמיד מרגע השינוי ואילך ולא למפרע.

עבודת המחקר מהווה את שיאם של לימודי המ.א. המחקרי ונועדה לקדם את המחקר בתחום מבחינה תיאורטית או מתודולוגית. כחלק מתכנית הלימודים, מטרת עבודת התזה היא להעניק לתלמיד/ה אפשרות להתנסות בביצוע מחקר משמעותי בחקר לימודי נשים ומגדר. במחקר זה יבוא לידי ביטוי הידע המעמיק בתחום אותו רכשה/ה התלמיד/ה, יכולת/ה להשתמש בשיטות המחקר הנהוגות בו ואת כושר/ה לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאי מחקר בצורה עצמאית ולכתוב עבודת גמר מחקרית בצורה ובסגנון נאותים.

כל תלמיד/ה לתואר שני במסלול א' בתכנית ללימודי נשים ומגדר חייבת/ת להגיש עבודת גמר לתואר שני (תזה).

מנחה :

העבודה תבוצע בהנחיה של מדריך/כה (להלן 'מנחה') מדרגת מרצה ומעלה. במקרה של נושא מחקר בין-תחומי במובהק, ניתן לשקול צירוף מנחה נוסף/פת (להלן 'מנחה שותף/פה') מנחה שותף/פה יכול/ה להיות כל איש/אשת סגל ממוסד אקדמי מוכר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א' (או מרצה בכיר ומעלה במסלול ג').

תלמיד/ת המ.א. אמור/ה ליצור קשר עם מנחה אחד/ת או יותר במהלך שנת הלימודים הראשונה למ.א. בעת ההתקשרות עם המנחה עליו/ה למלא טופס התקשרות (ראה/י טופס מצורף) חתום על ידי המנחה ולמסרו למזכירות החוג. בחירת מנחה וההתקשרות עמו/ה הן באחריותו/ה של כל סטודנט/ית. במידה ונוצרים קשיים במציאת מנחה או במהלך ההתקשרות עם המנחה ניתן לפנות לוועדת המ.א. התכנית תצמיד מרצה מלווה לכל סטודנט/ית החל מסמסטר ב' של לימודיו/ה, המרצה המלווה יכול/ה לסייע לסטודנט/ית במציאת מנחה לתזה.

נושא העבודה יקבע במשותף ע"י התלמיד/ה והמנחה.

המנחה ת/ילוה את עבודת הגמר באופן צמוד על כל שלביה, החל מבחירת הנושא ותכנון המחקר ועד לניסוח הסופי של העבודה. התלמיד/ה חייב/ת להתייעץ עם המנחה בכל שלב משלבי העבודה ולהביא בפניו/ה את הנוסח של הצעת המחקר ושל עבודת הגמר לפני הבאתם לדפוס. כמו כן, חייב/ת התלמיד/ה למנחיו/ה בדיווח תקופתי על התקדמותו/ה.

עבודת התזה:

עבודת הגמר המחקרית צריכה לשקף כושר ניתוח של מקורות ראשוניים ומקורות משניים, יכולת להתמודד עם גישות ופרדיגמות מדעיות שונות, תוך כדי הצגת מתודה מחקרית עקבית ויכולת התבטאות בהירה.

אופי העבודה:

א. העבודה חייבת לבטא את תרומתו/ה העצמאית של התלמיד/ה ולהוכיח את יכולתו/ה להגדיר בעיות, לאסוף נתונים ולנתחם ולהסיק מסקנות.
ב. המחקר המוצג בעבודה חייב לכלול תרומה תיאורטית או מעשי, למרות שבחינה מחדש וערעור על (אך לא שחזור של) מחקרים קודמים אפשרי.
ג. עבודת המחקר בשלמותה צריכה להוות יחידה אחת העומדת בפני עצמה. המחקר צריך לפתוח בשאלות בעלות חשיבות תיאורטית או מעשית ולסגור בדיון ובמסקנות לגבי שאלות אלו. העבודה תהיה מנוסחת בתמציתיות מבלי לפגוע בעקביות ובשלמות הנתונים.

שלב א - הצעת נושא

במהלך שנת הלימודים הראשונה על התלמיד/ה לזהות מנחה התואם/מת בתחומי מחקר/ה ועניינ/ה את נושא התזה ולפנות אליו/ה בבקשה להנחיה. כאמור התלמיד/ה ת/יבחר את נושא המחקר בהתייעצות עם המנחה (וכן ת/יעביר את האישור המתאים למזכירות).
מועד הגשת טופס האישור: עד ליום הראשון הסמסטר השלישי מתחילת הלימודים.
הגשת הצעת נושא ואישור מנחה הינם שלב מחייב לתלמיד/ות מסלול א' ואי קיומם במועד יגרור העברה אוטומטית של התלמיד/ה למסלול ב'.

שלב ב – הגשת הצעת מחקר

כתיבת הצעת מחקר היא אחד השלבים החשובים בהכנות לבצוע עבודת התזה. כתיבת הצעה מחייבת את התלמיד/ה לגבש את המחקר לפרטיו לאחר קריאה מעמיקה ומקיפה של הספרות הרלבנטית. ההצעה מאפשרת למנחה/ת העבודה ולקוראים/ות לבחון אותה בביקורתיות על מנת לגלות ולתקן נקודות תרופה קודם לבצוע המחקר. הצעת המחקר תהיה בהיקף שאינו עולה על 15 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים), בגופן דוד 12, ברווח כפול, עם שוליים של 2.5 ס"מ לפחות. הדף הראשון של ההצעה (השער) יכלול את:

- שם החוג והמוסד
- כותרת ההצעה (בעברית ובאנגלית)
- פרטי התלמיד/ה
- מועד הגשת ההצעה
- פרטי המנחה וחתמתו/ה (או שמות המנחים/ות וחתמתם/ן).

מבנה העבודה:

1. שער
2. תקציר בן 200 מילים הכולל רקע, מטרות, שיטות וחשיבות המחקר
3. תוכן
 - נושא המחקר והצגת השאלה המחקרית, מטרותיו והרציונל לביצועו
 - רקע מדעי כולל סקירת ספרות
 - מטרת המחקר והשערות המחקר
 - חשיבות המחקר (יש להצביע על התרומה התיאורטית, האמפירית, או היישומית הצפויה של העבודה)
 - תיאור שיטות המחקר (כמותני או איכותני, היסטורי, ניתוח ספרות וכד')
 - פירוט דרכי איסוף החומר וניתוחו:
 - בעבודה כמותית - תיאור מפורט (שאלונים, דפי קידוד, שאלות וקטגוריות ניתוח לראיון וכד') של דרכי הניתוח ועיבוד הנתונים, כולל קטגוריות הניתוח.
 - בעבודה איכותנית - תיאור בקווים כלליים של דרכי איסוף החומר ועיבודו.

- מבנה וראשי פרקים
- לוח זמנים להשלמת העבודה
- ביבליוגרפיה (ונספחים)

מועד ההגשה: עד סיום הסמסטר השלישי מתחילת הלימודים.

במידה והסטודנט/ית עומד/ת לפני סיום כתיבת הצעת הגמר וזקוק/ה לדחייה קצרה, עליו/ה לפנות בכתב אל ועדת המ.א. בבקשת דחייה מנומקת במועד הגשת ההצעה ולצרף אישור והמלצה של המנחה.

הגשת הצעת תזה הינה שלב מחייב לתלמידי/ות מסלול א' ואי קיומה במועד גורר העברה אוטומטית של התלמיד/ה למסלול ב'.

אופן ההגשה: לאחר שאושרה להגשה ההצעה תוגש בארבעה עותקים בחתימת מנחה/ת (או מנחי/ות) העבודה בליווי טופס הצעת נושא ואישור מנחה חתום. יחד עם ההצעה יוגש קובץ אלקטרוני שיכיל את כותרת העבודה ותקציר בן כחצי עמוד.

אישור ההצעה:

ועדת המ.א. תעביר את הצעת עבודת התיזה לקורא/ת נוסף/ת (מעבר למנחה/ים/ות). הקורא/ת יכול/ה להיות מתוך התכנית או מחוץ לתכנית, הן מאוניברסיטת חיפה והן מאוניברסיטאות אחרות לפי שיקול הדעת של ועדת המ.א., במגמה להתאים את מומחיות הקורא/ת לנושא המחקר.

חוות הדעת של הקורא/ת על ההצעה תועבר לעיונה של ועדת המ.א. תוך חודש ממועד קבלת ההצעה לידיהם/ן, והועדה תעביר אותה לתלמיד/ה. באחריות התלמיד/ה לידע את המנחה ולהתייעץ עימו/ה לגבי השינויים הנדרשים. במידת הצורך (למשל, אם יש חוסר התאמה קיצוני בין דרישות הקורא/ת לדרישות המנחה) תועבר ההצעה לקורא/ת נוסף/ת ע"י ועדת המ.א.

בסמכות הקוראים/ות להמליץ לאשר את ההצעה (עם או בלי שינויים), או לבקש להתנות את האישור בתיקונים ו/או בבדיקה נוספת של ההצעה (המתקנת), או להציע לדחות את ההצעה.

במקרים בהם הקוראים/ות מצביעים/ות על תיקונים שצריכים להיערך בהצעה, על

הסטודנטים/יות להגיש הצעה מתוקנת ולצרף אליה מכתב מפורט שמונה את ההערות ואת הדרכים שבהן בחרו להתמודד עמן. ההגשה החוזרת תיעשה רק לאחר שהמנחה אישר/ה את

התיקונים והמכתב, ותלווה בטופס האישור המתאים החתום ע"י המנחה. במקרים בהם

הקורא/ת ביקש/ה לראות שוב את ההצעה לפני אישורה, היא תשלח שנית לשיפוט. לאחר שתוקנו

כל ההערות ת/ימליץ יו"ר ועדת המ.א. לרשות ללימודים מתקדמים לאשר את ההצעה והרשות היא שמעניקה לה את האישור הרשמי.

הערות: רק במקרים חריגים (ובהסכמת ועדת המ.א. החוגית) ת/יהיה התלמיד/ה רשאי/ת לשנות את מחקרו/ה ואת תכנית המחקר שלו/ה ו/או לבקש את החלפת המנחה לאחר שלב זה.

שלב ג – כתיבת התזה

אישור ההצעה מסמן את ראשית ביצוע המחקר וכתיבת עבודת הגמר. במהלך כל העבודה על התזה חייבים/ות התלמידים/ות להיות רשומים/ות ללימודים ולשלם שכ"ל בהתאם, גם אם סיימו את כל חובות השמיעה.

היקף העבודה: בין 15,000-30,000 מלים (בין 50 ל-100 עמודים) בגופן דוד 12, רווח כפול.

היקף עבודת הגמר הכתובה תלוי בשיטת המחקר:

בעבודה כמותית – רצוי שהעבודה לא תעלה על 60 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים).

בעבודה איכותנית-אתנוגרפית – רצוי שהעבודה לא תעלה על 80 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים).

בתחומי מדעי הרוח - רצוי שהעבודה לא תעלה על 100 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים).

הכתיבה כפופה לכללים המקובלים בכתיבת עבודה מדעית (בהתאם לתחום/דיסציפלינת המחקר) ולהנחיות הרשות ללימודים מתקדמים (אנא עיינו שנית ב"הנחיות לכתיבת עבודת גמר מחקרית" באתר הרשות).

שפת העבודה: עבודת התזה תיכתב בדרך כלל בעברית. הדיקן ללימודים מתקדמים רשאי לאשר כתיבה בשפה האנגלית על סמך פנית התלמיד/ה, המנחה ויו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. במקרה של אישור כתיבת התזה באנגלית, ת/יתבקש התלמיד/ה לכתוב תקציר של העבודה בשפה העברית בהיקף של 6 עמודים לפחות. בתקציר ישולבו מילות מפתח (ומנחים טכניים, במידה וקיימים).

שלב ד - הגשת התזה לשיפוט

התלמיד/ה ת/יורשה להגיש את התזה לשיפוט רק לאחר שסיים/מה את כל חובות השמיעה והגיש/ה את כל עבודותיו/ה לתואר. בסיום כתיבת העבודה ואישור המנחה (הטופס ניתן להורדה באתר הרשות ללימודים מתקדמים), ולפני הגשתה לאישור ועדת המ.א. החוגית, ת/יגיש התלמיד/ה עותק אחד למרכז/ת תואר שני בלשכת הרשות ללימודים מתקדמים של האוניברסיטה

לאישור רשמי של העבודה (אנא עיינו שנית ב"הנחיות לכתיבת עבודת גמר מחקרית" באתר הרשות).

לאחר קבלת אישור מהרשות ללימודים מתקדמים שהעבודה ראויה להגשה מבחינה פורמאלית, תוגש העבודה ע"י התלמיד/ה **בארבעה עותקים** לועדת המ.א. החוגית שתעביר אותם לקורא/ת. למעט בנסיבות מיוחדות שייקבעו ע"י ועדת מ.א., קורא/יות העבודה הסופית יהיו זהים לקורא/יות ההצעה.

הקוראים/ות ימסרו לועדת מ.א. חוות דעת וציונים לעבודת התיזה תוך תודש ממועד קבלת העבודה לידיהם/ן. אם תקופה השיפוט חופפת את פגרת הקיץ, תינתן לקורא/ת אורכה של חודש נוסף. בהתאם לחוות הדעת יתכן שיידרשו מן התלמיד/ה שינויים בעבודה. יחד עם הגרסא המתוקנת, יש להגיש מכתב המפרט את השינויים שנערכו בעבודה בתגובה להערות הקוראים/ים. לפי דרישת הקורא/ת ייתכן כי העבודה תועבר לקריאה נוספת לפני מתן ציון. תיקון העבודה הנו תנאי לאישורה ואינו מחייב שינוי בציון.

הציון המסכם לעבודת התיזה יחושב על בסיס שקלול של ציון המנחה והקורא/ת הנוסף/ת. ציוני כל אחד מקוראי העבודה יישארו חסויים בפני התלמיד/ה והמנחה/ים ורק הציון המשוקלל של כל הקוראים יועבר לידיה/ה. זהות הקוראים/ות תשמר חסויה למעט במקרים שבהם בקשו לחשוף אותה. במקרה של פער בן 15 נקודות או יותר בהערכת העבודה על-ידי שני הקוראים/ות תימסר העבדה לקורא/ת נוסף/ת והציון ייקבע על-ידי שקלול ציוני כל הקוראים.

ציון: לפי תקנות הרשות ללימודים מתקדמים ציון מעבר לעבודת תזה הוא 76. מרגע שנתקבל הציון הסופי לעבודה לא ניתן לשנות או לתקן את הציון. ערעור מותר רק במקרה של ציון שאינו עובר. במקרה של ערעור תוגש עבודת התיזה לשיפוט של קורא/ת נוסף/ת והציון הסופי יחושב כשקלול ציוני בל הקוראים. לא יתאפשר ערעור נוסף.

סוף דבר

הפקדת עותקים בספרייה: לאחר תיקונים וחתימת המנחה/ים יש להגיש 4 עותקים של העבודה הסופית לועדת המ.א. בנוסף להגשת עותקי נייר של עבודתם, מחויבים התלמידים להעביר עותק דיגיטלי של העבודה (על גבי תקליטור CD), בצירוף חתימתם על גבי טופס הפקדת עבודת תזה בספריית אוניברסיטת חיפה (הטופס ניתן להורדה באתר הרשות ללימודים מתקדמים). **העברת עותקי נייר ועותק דיגיטלי של התיזה מהווה תנאי לקבלת אישור הזכאות לתואר מוסמך**. יחד עם עבודת התזה, יוגש מסמך אלקטרוני שיכיל את כותרת העבודה ותקציר שלה בעברית

ובאנגלית. תוכן מסמך זה יפורסם באתר החוג ע"י ועדת המ.א. לאחר חתימת יו"ר ועדת המ.א. יועברו שלושה עותקים מן העבודה לרשות ללימודים מתקדמים ועותק אחד יישאר במזכירות החוג.

העותקים הרשמיים של העבודה (לאחר סיום הליך השיפוט וקבלת הציון) יודפסו באופן דו-צדדי, במידה והיקף העבודה עולה על 50 עמודים. עותקים אלו לא יועברו למנחה או לקוראים והם משמשים לתיוק ולספרייה. נהוג וראוי שהתלמידים יעבירו עותקים ישירות למנחה. שמירת נתונים: התלמיד/ה חייב/ת לשמור את הנתונים והמקורות עליהם התבססה עבודת הגמר שלו/ה לתקופה של שלוש שנים לפחות, לצורך עיון הציבור בהם על פי דרישה. פרסום: פרסום חלקי או מלא של עבודת הגמר לפני הגשתה לשיפוט יעשה רק באישור המנחה. במקרה כזה יחליטו המנחה והתלמיד/ה אם הפרסום יהיה משותף להם או לחלקם (ויידעו את ועדת המ.א.).

לאחר שיפוט עבודת התזה זכא/ת תלמיד/ה לפרסם את תוצאות המחקר, אלא אם כן חלות עליה הגבלות כמפורט בנוהל זכויות יוצרים (המופיע בתקנון לימודי תואר שני ושלישי). שם ותואר המנחה יצוין על כל פרסום של עבודת הגמר או תוצאות המחקר, אלא אם המנחה ויתר/ה על זכות זו או ציון השם אינו מקובל בדיסציפלינה הרלוונטית. בכל מקרה, תלמיד/ה המפרסם/מת את עבודת הגמר המחקרית או חלק ממנה ת/יצוין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מדרישות לקבלת התואר "מוסמך האוניברסיטה".